

STOPINJICE

GLASILO ZAVODA »MIHA PINTER«
DOBRNA

STOPINJICE

GLASILO ZAVODA »MIHA PINTER«
DOBRNA

VSEBINA

I. PREDSTAVIMO SE

<i>Irena Artank</i>	<i>Usposabljanje v zavodu</i>	<i>str. 3</i>
<i>Bojana Lipičnik</i>	<i>Osnovno usposabljanje se predstavi</i>	<i>str. 3</i>
<i>Jožica Založnik</i>	<i>Delovno usposabljanje</i>	<i>str. 5</i>
<i>Marija Kuzman</i>	<i>Plešemo, pojemo, črte že vlečemo</i>	<i>str. 6</i>
<i>Lilijana Felicijan</i>	<i>To smo mi</i>	<i>str. 7</i>
<i>Leonida Radaljac</i>	<i>Šivamo, poslušamo glasbo</i>	<i>str. 7</i>
<i>Nevenka Kus</i>	<i>V ponedeljek radi v šolo pridemo</i>	<i>str. 8</i>
<i>Vesna Žagar</i>	<i>Nagajivci s podstrešja</i>	<i>str. 9</i>
<i>Betka Fijavž in</i>		
<i>Mojca Kačičnik</i>	<i>Veseli razgrajachi</i>	<i>str. 9</i>
<i>Jolanda Memon</i>	<i>Skupina veteranov</i>	<i>str. 10</i>

II. PRISPEVKI

<i>Marjanca Javornik</i>	<i>To sem jaz</i>	<i>str. 12</i>
<i>Nevenka Kus</i>	<i>Gremo v kino ?</i>	<i>str. 15</i>
<i>Vanja Hriberšek</i>	<i>V torek popoldan</i>	<i>str. 17</i>
<i>Marija Skok</i>	<i>Na izletu</i>	<i>str. 19</i>
<i>Brigita Kuder</i>	<i>Veselo presenečenje</i>	<i>str. 20</i>
<i>Leonida Radaljac</i>	<i>Dan z Matejo</i>	<i>str. 20</i>
<i>Irena Artank</i>	<i>Tako, mimogrede</i>	<i>str. 21</i>
<i>Irena Artank</i>	<i>Sobota v zavodu</i>	<i>str. 21</i>
<i>Milena Teršek</i>	<i>Strah</i>	<i>str. 22</i>
<i>Simona Kodrič</i>	<i>Življenjska razmišljanja</i>	<i>str. 23</i>
<i>Irena Artank</i>	<i>Zjutraj navsezgodaj</i>	<i>str. 24</i>
<i>Dragica Založnik</i>	<i>Denisov pralni stroj</i>	<i>str. 25</i>
<i>Irena Artank</i>	<i>Mednarodna razstava RE-HA</i>	<i>str. 26</i>
<i>Bojana Lipičnik</i>	<i>Sejem DIDACTA 92</i>	<i>str. 26</i>
<i>Betka Fijavž</i>	<i>Športne igre "Strunjan 92"</i>	<i>str. 27</i>
<i>Marija Kuzman</i>	<i>Zapojmo, zaigramo, zaplešimo</i>	<i>str. 27</i>

UREDNIŠKI ODBOR:

Vesna Žagar
Vanja Hriberšek

USPOSABLJANJE OTROK V ZAVODU M. PINTER

Usposabljanje otrok v zavodu poteka na treh stopnjah. Področja - predmeti so za vse stopnje enaka. Od stopnje do stopnje pa se spreminjajo pomen posameznega področja, obseg načrtovanih ciljev in zahtevnost vsebin.

Oddelki delujejo na vsaki stopnji na dveh ravneh zahtevnosti. Tako je omogočena ustrežnejša vključitev otroka v zanj primernejši program.

Na I. stopnji deluje 6 oddelkov, na II. in III. stopnji sta organizirana po dva oddelka. Skupaj je 10 oddelkov - v preostalem času se otroci vključijo v 11 vzgojno-varstvenih skupin. Le-te so razmeroma stalne, drugače se oblikujejo med vikendi v domu.

Za vse otroke deluje logopedska in fizioterapevtska dejavnost. delo poteka posamično z otroki po navodilu ortopeda. Poleg ortopeda prihajajo v hišo redni zunanji sodelavci - pediater, pedopsihiatrinja, zobozdravnica - zdravniki specialisti, ki imajo dolgoletne izkušnje pri zdravstvenem varstvu otrok z motnjami v razvoju.

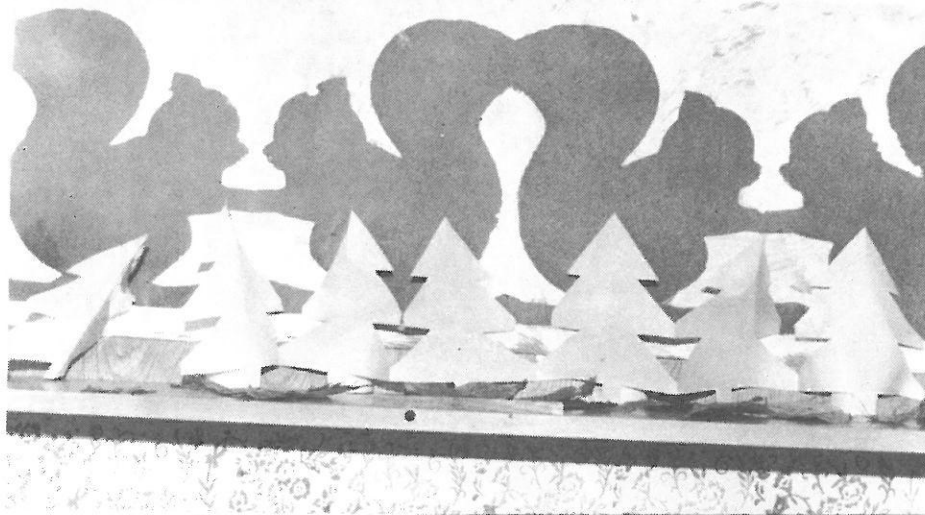
Življenje in delo v internatu terja od otrok številne prilagoditve. Za hitrejšo in uspešnejšo vključitev si pomagamo s popestritvami vsakdanjika. Take priložnosti dajejo praznovanja, proslavljanja rojstnih dni, ogledi otroških predstav, obiskovanje bazena, letovanje, udeležba na zimskih in letnih športnih igrah zavodov. . .

Načrtovanje dejavnosti se približuje potrebam in sposobnostim otrok. Spremljanje otroka 24-ur dnevno daje možnost dobrega poznavanja vsega, kar otroka radosti, pomirja, vzpodbuja ali vznemirja. Spoznavanje otroka pa je temelj načrtovanja dela. Če je program usklajen tudi z željami in pričakovanji staršev je ustvarjen še en pomemben dejavnik na poti k napredovanju otroka.

Irena Artank

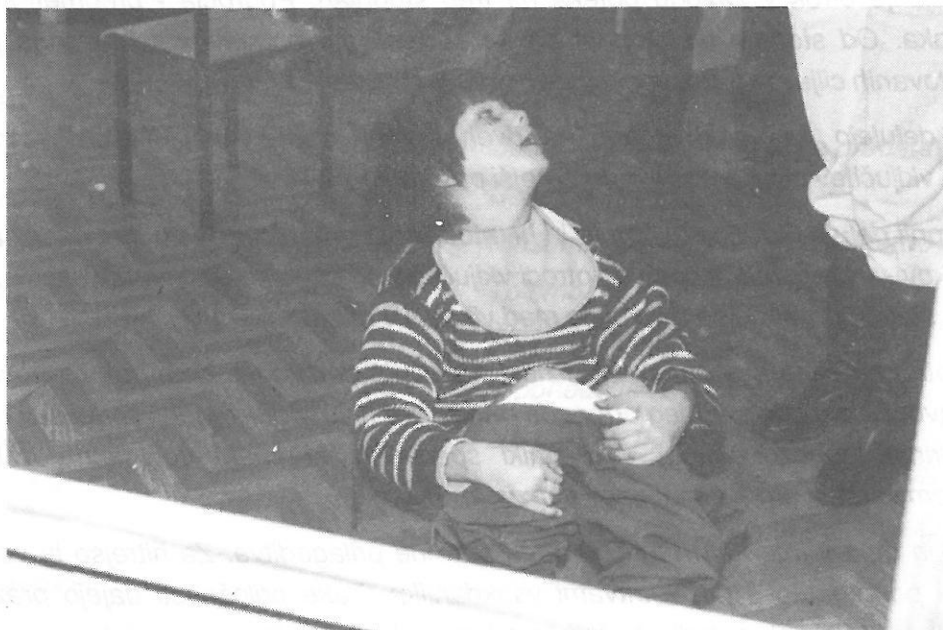
OSNOVNO USPOSABLJANJE SE PREDSTAVI

V A in B oddelku osnovnega usposabljanja nas je devet otrok. Zakaj nam pravijo osnovno usposabljanje, se mi ne sprašujemo. Tovarišica pravi, da se naš program razlikuje od ostalih.

Tega še opazili nismo, saj imamo tudi mi prireditve kot so praznovanje jeseni in drugi športni dnevi, obisk Dedka Mraza, maškerado. Pridružili smo se ostalim ob izletu na Roglo in še žal nam ni bilo ! Sendvičev je še ostalo ! Bili smo v pravem kinu in gledali risanko !

Delamo pa le malo drugače kot ostali, to priznamo. Mali se učimo "lulati" na kahlico in straniščno školko po programu modifikacije vedenja. Kako smo veseli, ko potrebo opravimo ! Tovarišica pa nam da za nagrado še čokolado ! Četudi nas posebej ne zanima zunanji svet, sladkarije vedno registriramo. Vzpostavili smo zelo dober kontakt z učiteljico in varuhinjami preko telesnih stimulacij in doživljanja različnih občutkov.

Mi večji to že znamo in smo bolj okupirani z zaposlitvami rok. Pišemo res ne, pa nas to ne jezi. Kako pa smo jezni, ko nas pri umivanju in negi nadzorujeta in usmerjata varuhinja in tovarišica ! Pa pravijo, da nam bo prav to vsem še kako koristilo.

V ustanovi smo radi. Navezali smo prava prijateljstva, včasih smo malo zaljubljeni, včasih nagajamo. Vsak petek pa nestrpno čakamo, kdaj pride po nas mama ali oče.

V imenu Andreja, Branka, Dolores, Ide, Simona, Lidije, Darka, Gregorja in Dušana zapisala
Bojana LIPIČNIK

DELOVNO USPOSABLJANJE

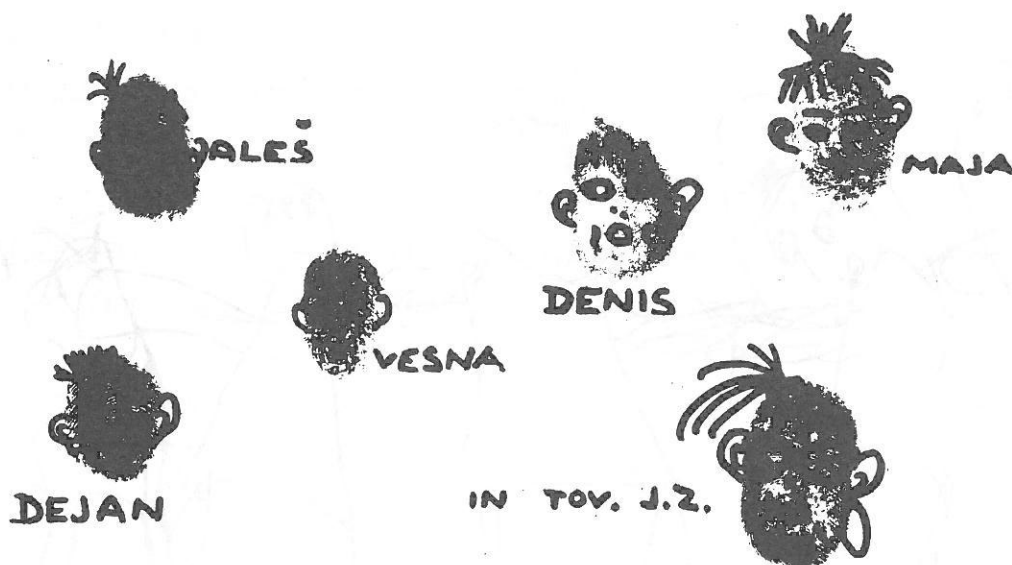
Smo I. C skupina, ki je letos morala kar večkrat menjati tovarišice. Sama sem v skupini šele od meseca maja, tako da se še vedno malo "ogledujemo" - malo delamo in zopet malo spoznavamo - se prilagajmo in zopet malo delamo.

Tako smo tudi po krajšem "bojnem posvetu" ugotovili, da pa si želimo v časopis vseeno priti. Torej smo si v tem in v uživanju, ki ga nudi "čofotanje" v zdraviliškem bazenu le enotni.

Najprej vam predstavljamo našo najmlajšo devet letno Vesno, ki je pri nas že tretje leto in še vedno od vseh igrac najbolj obožuje kocke - takšne in drugačne.

Tadeja pa rada pomaga, zlasti tovarišicam, četudi pri preveliki vnemi kaj razlije ali raztrese. Pa nič zato, saj je tu naša Maja, ki "komando" prevzame, roke v bok upre, malo "ostro" pogleda in razloži, kaj je prav in kaj ne. Da ne manjka dobre volje, poskrbi Denis s svojimi "ugotovitvami in s pevskimi nastopi". A naš Aleš kljub temu, da slabo vidi, vselej najde pot do tovarišice, kjer se rad "pomucka". Sicer pa vsi vemo, kako je prvo leto. Najstarejši, a ne tudi največji, je 12. letni Dejan in ker mu to leto zdravstveno ni naklonjeno, ne more pokazati vseh svojih veščin. Priznati pa mu moramo, da je "korajžen pob" !

Spoznali ste nas z ene plati in da vse to drži, potrjujemo s "podpisi" vsi !

PLEŠEMO, POJEMO, ČRTE ŽE VLEČEMO

1.a

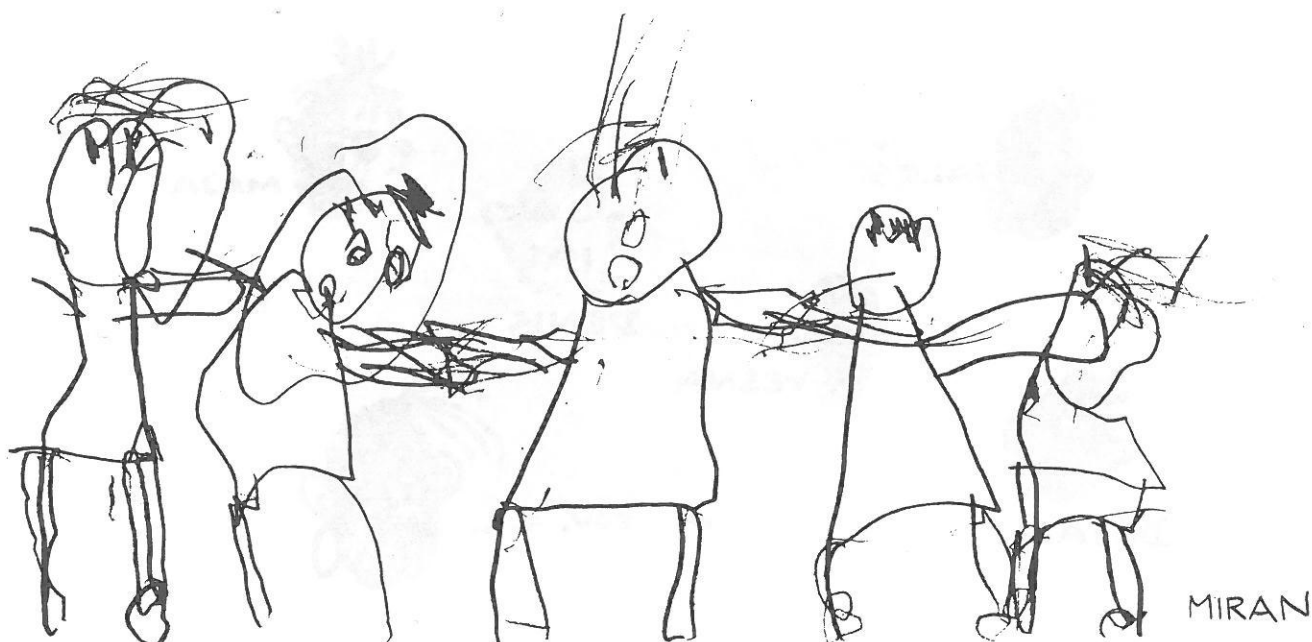
Boštjan, Irena, Darja,
Miran, Marta in Sabina
to naša je skupina.

Očka, mamico smo zapustili - najprej bilo je res hudo.
A, ko smo ugotovili, da kmalu petek bo,
ko se spet bomo domov vrnili - vse je lažje šlo.

Sedaj postali smo že pravi junaki,
saj v bazenu smo kot žabe v mlaki.
Radi si nagajamo,
plešemo, pojemo,
črte že vlečemo,
rokave obračamo
in nič več ne jočemo.

Ker smo najmlajši,
igranje imamo najrajši.
Kadar pa kdo nas pocarta,
nam pri srčku zaigra.

Mojca KUZMAN

I.B. TO SMO MI !

Da nam v 1. b ni nikoli dolgčas, poskrbijo gojenci te skupine. Tonči rad skrbi, da se preverja strokovnost izvajanja dela tovarišice v oddelku, na različne načine. Če si kdo upa iti po malico, se bo zagovarjal pri Gabi. Napačna naročila tovarišicam závoda rada deli Jasmina. Največ v skupini si imata povedati Vida in Mitja. Aleksandra bdi nad urejenostjo garderobnih omar sogojencev. Pridna in ubogljiva deklica v 1.b je Janja.

Zaradi takšne sestave gojencev dajem največji povdarek razvoju socialno sprejemljivega načina vedenja. Nekateri gojenci imajo izrazitejšo težavo pri primernem vedenju v širšem okolju, pri sprejemanju kompromisov. Drugim gojencem so zelo všeč tuji predmeti in jih radi odnašajo domov. Potrebujejo stalno pomoč in korekcije pri negi, hranjenju in oblačenju. Pri teh dejavnostih so radi hitri, nedosledni in površni.

V skupini so zelo zgovorni gojenci, zato dostikrat pridejo v poštev razgovori po njihovi želji, ko pa se izve kaj neprijetnega, pridejo v poštev daljši in poglobljeni razgovori. Gojenci se učijo pisati veliko tiskano abecedo in brati enostavne besede, pridobivajo količinske pojme in pojme iz spoznavanja okolja. Radi sodelujejo pri nekaterih dejavnostih delovne vzgoje, predvsem likovno, izogibajo se radi domačih opravil. Vesel dogodek za skupino je, kadar sta na urniku glasba ali telovadba. Otroci radi pojejo, zaigrajo kakšno na sintiseizer, plešejo, se gibljejo na različne načine. Zalo radi imajo tovarišico Danico, ki jih razvedri dvakrat tedensko pri uri telesne vzgoje, radi hodijo na vaje k tovarišici fizioterapevtki in k tovarišici Karin na govorilne vaje. Pri srcu jim je kopanje v bazenu, na dnevnem redu se vrstijo vprašanja: ali se oddidemo kopat v bazen, kdaj, kako .... Čeprav redkokdaj slavimo rojstne dneve, so pa ti toliko bolj prisrčni in veseli.

Lilijana FELICIJAN

ŠIVAMO IN POSLUŠAMO GLASBO

Skupino OU C. sestavlja pet otrok:

- Matjaž, ki zelo spretno razstavlja postelje, snema vrata s tečajev in zelo pridno nosi perilo v pranje,
- Gorazd, spreten graditelj stolpov iz kock in skrivalec zobnih ščetk,
- Toni - sanjač, ki zna narediti marsikaj, a za to potrebuje ogromno časa,
- Viki - fant, ki ljubi tišino in umirjeno delo. Najraje ima lepljenke, ki jih zelo spretno izdeluje,
- Mateja - cvilimiška z zelo spretnimi rokami. Pravzaprav obvlada vsa ročna dela in njeni izdelki so navadno zelo lepi.

Kot vidite, smo zelo pestra skupina. Skušamo se naučiti čimbolje poskrbeti zase in za svoje okolje, veliko pa se trudimo tudi z raznimi tehnikami zaposlitev, saj radi, a zelo počasi in z veliko truda ter pomoči delamo.

Leonida RADALJAC

V PONEDELJEK RADI V "ŠOLO" PRIDEMO

V skupini 2 A DU smo: Alenka, Tinca, Andrej, Marjan, Boštjan, Robi in Marko. Smo skupina pubertetnikov okrog 15. let. V "šolo" še kar radi pridemo. Posebno ob ponedeljkih se razveselimo srečanja, v petek pa že čakamo na kombi, na ata in mamo. Delovni teden nam hitro mine, saj imamo vse dni polne roke dela. Trudimo se s črkami, številkami, samostojno kupujemo v trgovini. Ob torkih pa pripravljamo dobrote v šolski kuhinji. Tudi v bazen se hodimo kopat.

Še veliko bi lahko našteli, pa ne bomo več, ker nimamo časa, odhajamo v kino.

Še to: z nami se jezita tovarišici Brigita in Nevenka.

NAGAJIVCI S PODSTREŠJA

Simona, Meta, Iztok, Darja, Matej, Miran in Igor - danes veseli in razigrani, včeraj razburjeni in glasni, jutri pridni in delavni. To smo mi, otroci 2. B skupine.

Tovarišici Vanja in Vesna pravita, da igramo vsak na svojo struno, da smo vsak svoj svet. Matej rad piše in reže s škarjami, Iztok najbolje računa in se največ smeji, Igor prepeva in hitro teče, Meta se rada preoblaci, Miran je nogometaš in košarkar, Darja posluša radio, Simona najraje zbira suhe veje in jih prevažna na "covčku".

Pri nas ni nikoli dolgčas.

VESELI RAZGRAJAČI 3. A

V skupini 3 A nas je veliko: Marija, Lojzi, Breda, Lidija, Renata, Marjanca, Damjan, Lilijana, Janez, Robi, tov. Mojca in tov. Betka.

Zelo smo pridni. veliko se učimo. Spoznavamo svoj kraj in daljno okolico. Zato smo se v mesecu maju odpravili z avtobusom v Celje in od tam z vlakom v Šentjur. Tam smo tudi obiskali male prijatelje s katerimi si dopisujemo že celo leto. Radi tudi pišemo, računamo in pridno delamo v šolski kuhinji in na šolskem vrtu. Najraje pa rišemo, pojemo in se zavrtimo ob veseli glasbi. Tudi ročno smo precej spretni, zato znamo šivati, vezti, delati tapiserije in lutke.

Ker smo že veliki, se radi tudi lepo oblačimo. Zato večkrat pospravimo svoja oblačila, uredimo omare in pospravimo bivalne prostore. Tako se boljše počutimo.

Najtežje pa nam je zjutraj, opoldan in zvečer, ko si moramo umiti zobe in se stuširati. To nam ne diši preveč, a z dobro voljo tudi to zmoremo in smo zmeraj čisti in urejeni.

Rojstni dan vsakega izmed nas pa je pravi praznik. Takrat pripravimo torto in dobimo darila. Prepevamo, rajamo in se veselimo celo popoldne.

Lepo se imamo in se veselimo vsakega dne v našem domu, čeprav ob petkih nimamo nič proti, da nas kombi odpelje k staršem.

Tov. Betka in tov. Mojca

SKUPINA VETERANOV - III. B

V njej so mladostniki, ki so že dalj časa v našem zavodu. Nekateri so na III. stopnji že četrto leto, tretje leto, nekateri pa so v tej skupini šele prvo leto. zaradi tega je program za celotno skupino sestavljen na takšen način, da zajema seznanjanje z vsebino III. stopnje. Tako je možno postopno sprejemanje vsebine pri posamezniku, pri nekaterih mladostnikih je poudarek na utrjevanju že osvojenega, pri drugih pa zopet razviti čim večjo stopnjo sposobnosti pri posameznih delovnih navadah in tehnikah, pa tudi pri socializaciji.

V skupini smo: Ojstrič Olga - hitro dekle tako pri slabi, kakor pri dobri volji. Hitro dekle je tudi pri delu, predvsem pri hišnih opravilih zelo zanesljiva.

Jožica Gaber - pretežno tiho dekle, ki se ne zanima za druge, ampak je rada sama s predmetkom v roki. Lahko pa se od njega loči in marsikatero hišno opravilo opravi natančno in vztrajno do konca.

Predstaviti moram še fante, ki so večina naše skupine. V skupini sta najstarejša Škoflek Robi in Brglez Simon.

Robi je naš fant, ki ga moti vse, kar ni na svojem mestu. Vseeno ali je to v učilnici, v spalnici, v jedilnici, ali na vrtu. Pospravi in uredi vse, tudi tisto, kar ne sme. Pri nas velja pravilo, da mora vsak mladostnik poskrbeti zase sam, ali vodeno s pomočjo.

Pomočnik našega hišnika in ekonoma je Simon. Dobri del dneva opravlja to delo. Pomaga mu kaj prijeti, prinesiti, odnesti, pa tudi nadzorovati je potrebno. Drugače pa je Simon določen čas pri tov. vzgojiteljici ali tov. učiteljici, kjer sodeluje.

Prvo leto v tej skupini so: Tlakar Ivan, Žgank Niko in Cajner Boštjan.

Boštjan se v tem letu navaja na različne novosti v skupini. Tako npr. je težko počakati v prostoru, če mora tov. zapustiti skupino za kratek čas. Nikamor se mu preveč ne mudi, le kadar zagleda atija in mamo je tako hiter v oblačenju, da bi ga nihče v hitrosti in pravilnosti ne premagal. Niko, naš fant, ki je skoraj vedno dobre volje, če pa že ni, se pa malo nasmeji in dobra volja v njegove očke prihiti. Njegova sposobnost posnemanja se lahko koristno uporabi pri različnih delovnih tehnikah.

Tlakar Ivan je skoraj vedno pripravljen, da bo pomagal pri delu, tako po hiši kot zunaj na vrtu ali v parku. Je manjši fant, a njegov glas je prav možat. Večkrat gre zelo rad v nasprotno

smer našega delovnega prostora. To je v jedilnico poleg kuhinje, kjer so naše kuharice predobre.

Drugo leto v skupini je Košec Branko. V skupini se dobro počuti, lepo sodeluje. Večkrat me z odgovori razveseljivo preseneča. Vše v skupini pa večkrat razveseli s svojim petjem.

Bezjak Ivan je v skupini drugo leto. Počasi se zaveda, da pripada k eni skupini, saj zmore že pretežni del časa ostati v njej. Zelo rad bi bil velik, to se pravi moški.

Vse sem imenovala in da je skupina popolno zasedena, sva tu še tov. vzgojiteljica in učiteljica.

Jolanda MEMON

Prvi plesni koraki

Dobra volja je najbolja

Trudimo se pri delovni vzgoji

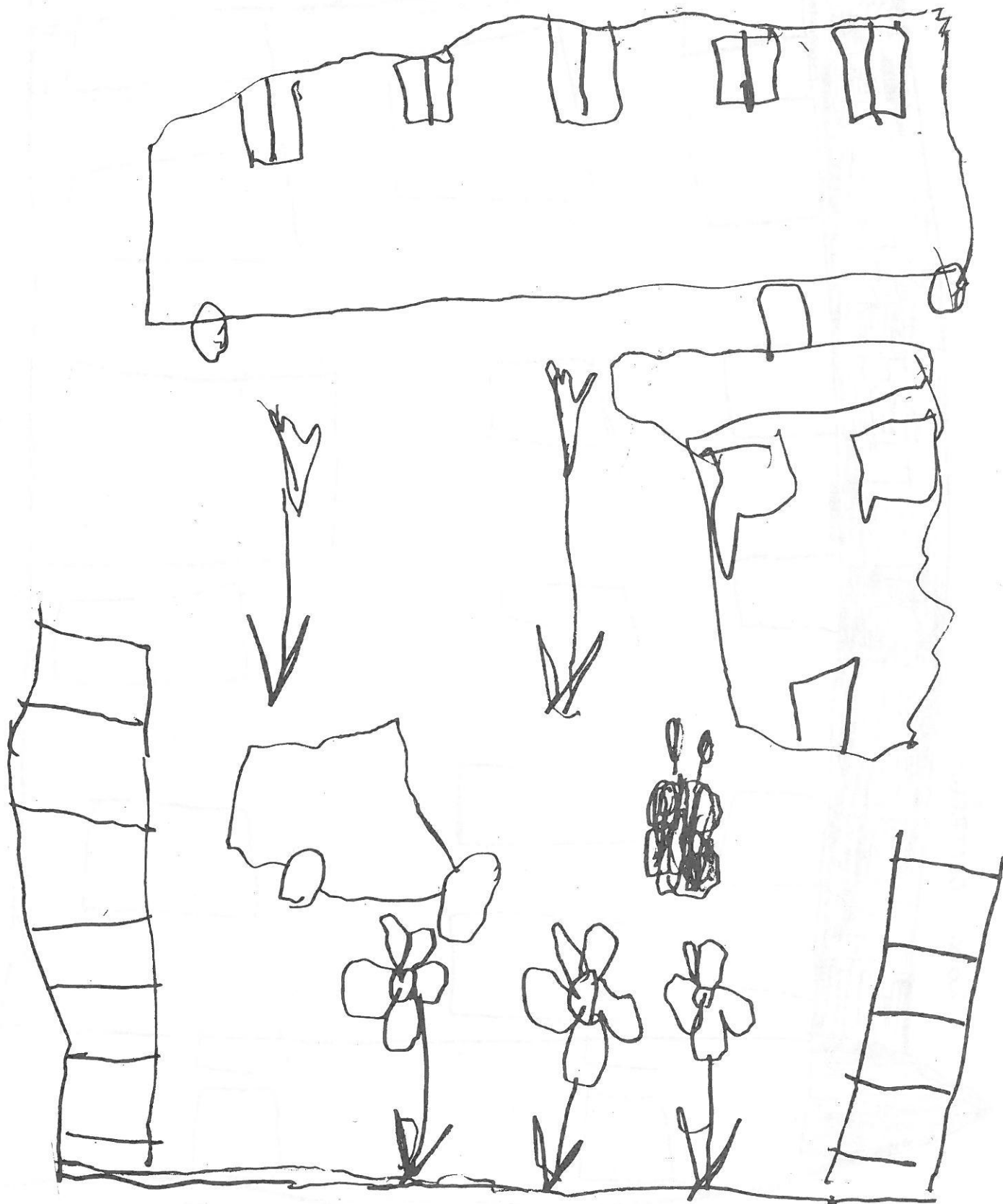

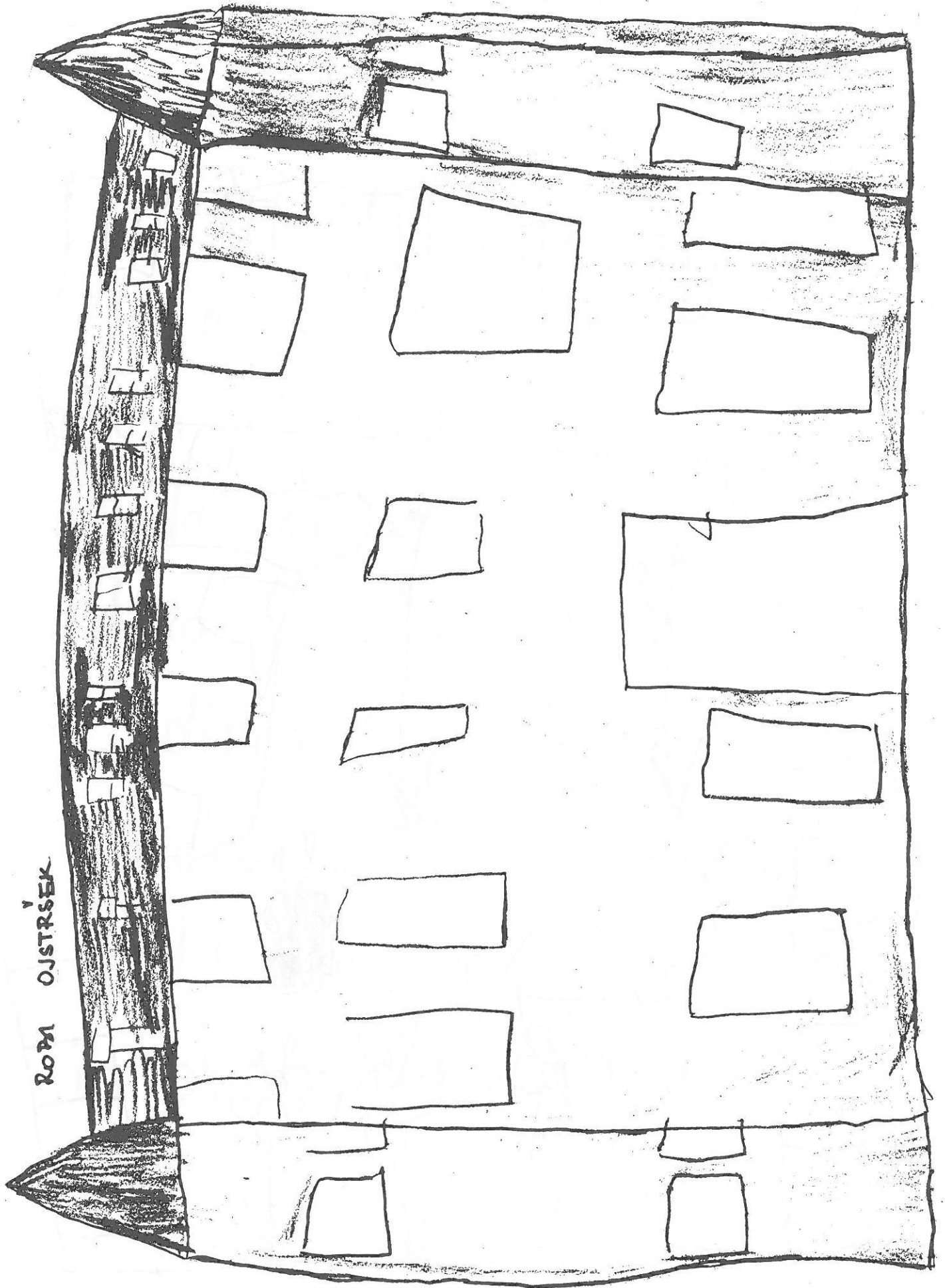
TO SEM JAZ

Ime mi je Marjanca. Pišem se
Javornik. Doma sem v Lembergu.
Rada delam. Nosim premog,
drva in pomijem posodo.
Hodim v šolo. Vozim se z
avtobusom. V šoli se učim.
Rada pojem, pišem, rišem
in plešem. Sem pridna.

LIDIJA GROSEK

ROM OJSTRSEK

GREMO V KINO ?

"Gremo v kino?"

"Ja, ja - v kino."

Potem pa hitro po stopnicah, kdo bo prvi in kdo bo skočil s tretje stopnice in kdo bo držal tovarišico za roko ...

"Kaj bomo pa delali v kinu?"

"Gledali bomo Kekca."

"A Kekca s Pehto? Ja s Pehto, ne z Bedancem, ja ne, ja ...."

"Kekca z Bedancem nimam, imam samo Kekca in Pehto."

"No, potem pa Pehto."

Spet tekmovanje za stol in prostor na tleh pred veliko omaro. Vsi na svojih mestih pripravljeni - v pričakovanju.

"Tiho, počakati !"

Odpreti je treba omaro, pritisniti gumb, še gumb tu in tam in še čakati.

"A ne bo nič?"

"Bo, bo, le kaseto še pripravim."

Bzzz. pesmica pritegne pozornost in Kekca pozdravimo z navdušenjem.

"Glej ga !"

"Je to Kekec?"

"Je, je, Kekec je."

"Kaj pa ima na glavi?"

"Kapo? Ne, to ni kapa. Buk je."

"Ja, klobuk ima Kekec in palico v roki in vesele pesmi poje."

Potujemo s Kekcem čez pašnike, vzpenjamo se po strminah in skačemo čez potočke. Spoznamo Rožleta.

"To pa ni Kekec. Rožle je. Boji se Rožle hi-hi-hi."

"Zakaj se Rožle boji? A Pehte ali volka ali krave? Kje pa je Mojca. Mojca je slepa in lepo poje. Uboga Mojca. Ali ji bo Kekec prinesel zdravila, da ne bo več slepa?"

Oči široko odprte - napeto je, kot bi zgodbo gledali prvič.

"Zakaj je Pehta odpeljala Mojco? Joj, kako me je strah."

"Kekec jo bo rešil. Pehta ima psa - Kekec ga bo odpeljal ..."

"Mi imamo tudi psa, ja, ja, Jonkea imamo."

"Zakaj je Pehta hudobna? Stara je."

"Veliko zelišč pozna in zdravila za vsako bolezen ima. Kaj pa so to zelišča?"

Skomig z rameni.

"Rože, a so to rože?"

"Ja, rože, ki rastejo na travnikih."

Konec.

Kekec je prijazen fant. Mojco je rešil, psa ima in vedno je dobre volje in na piščalko zna piskati. Pehta je ostala sama v gorah. Uboga Pehta.

Nemir, prvi je že pri vratih ...

"Kaj pa stoli, kdo bo pospravil stole in omaro?"

"Ne, ne, nisem dežurni!"

"No, dajmo, vsi skupaj pospravimo."

Omara je zaklenjena, stoli pri mizi.

"Smo bili v kinu?"

"Ja, ja, ne - v zbornici."

Gledali Kekca, pehto in Rožleta. Video kaseto smo gledali.

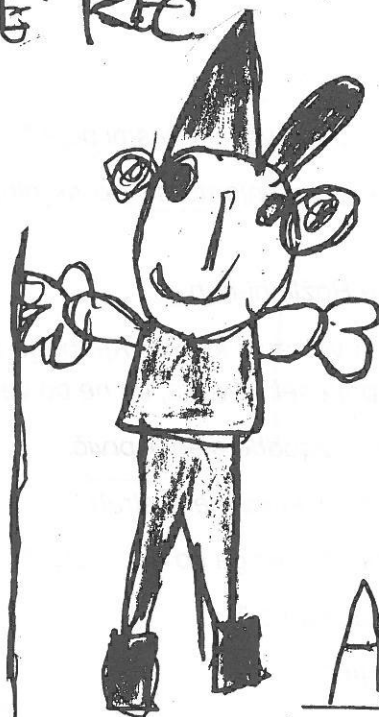
"Bomo narisali Kekca?"

"Ja, ja, ne, ne, bomo, bomo!"

Kekec ima na glavi kapo, ne klobuk ima in palico v roki ...

Nevenka KUS

GLE DALI
FILM KE KEC S MO

ALENKA

V TOREK POPOLDAN

Kopalke, kopalne kape, brisače, milo, šampon, sušilec za lase in seveda, skoraj bi pozabili, malica. Tako ! Samo preštejemo se še in .. Ni težko ugotoviti, kam se odpravljamo.

Kopanje je vsem v veliko veselje. Prijaznost zdraviliškega osebja pa nam je omogočila zadovoljiti to veselje. Vsak teden, točneje vsak torek, se zvrstita dve skupini naših otrok v bazenu.

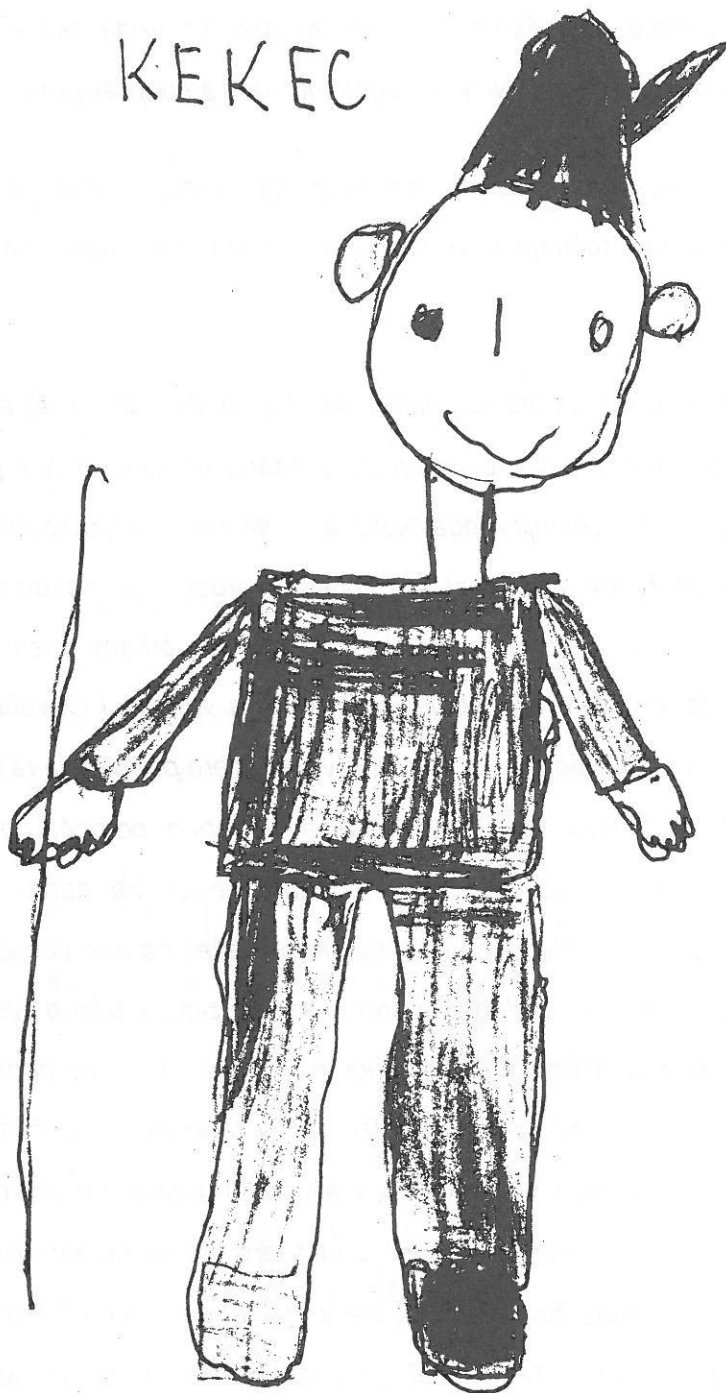
Pot do zdravilišča nam je vsem dobro poznana; po dva in dva se razporedimo pred zavodom in odkorakamo do glavne ceste oziroma do tretoarja ob njej, ki nas privede do avtobusnega postajališča, pa mimo zelenjavnega "kotička" in še mimo, oh, tako priljubljenega slaščičarja in že smo na prijetni sprehajalni stezi, kjer se vrsta sprosti. Tam nekdo zaostaja, tu nekdo prehiteva; pred nami so vhodna vrata, kjer z velikimi črkami piše: VHOD V KOPALIŠČE. Malo tišine, da se najavimo osebju in uf, kakšna vročina ! Odvečna oblačila včasih letijo - frčijo po zraku, vsak bi rad bil prvi v vodi. Z veliko mero potrpljenja razporediva z Brigito otroke po kabinah, razdeliva kopalke in nudiva potrebno pomoč; odvezovanje, odpenjanje, sezuvanje, zlaganje ... seveda, prvo "kopanje" je že za nama. Zaman je vprašanje: "Ste vse pobrali iz kabin?" Pokukaš tu in tam in privlečeš na dan pozabljene kose oblačil. Končno smo pod prho, kjer se dodobra speremo in odbrzimo v bazen. Večkrat je to pravi šok za obiskovalce. Vprašujoči, obtožujoči pogledi, ne vem in se tudi ne poglobljam več v to. Mi smo tu, bolj ali manj živahni. Izkoristimo teh naših trideset minut čim prijetneje; migajmo z nogami, oponašajmo žabico, poskakujmo, plavajmo in pazite, ne preveč špricati ! Pogled na uro pove, da je čas za osvežilno prhanje. Oviti v brisače se razporedijo v kabine, po možnosti brez oblačil: "Igor, imaš čevlje? Meta, kje imaš spodnje hlače? Simona, kje si pustila kopalke? Darja, vzemi svoje stvari. Iztok, pozabil si majico. Miran, kje si pustil nogavice?" No, končno smo v avli za počitek, kamor nas prižene lakota. Tišina je prav zastrašujoča, nismo je več vajeni. Pa ne za dolgo. Usta so zopet prazna in pripravljeni smo za vrnitev. "Joj, pozabila sem si posušiti lase", pravi kolegica Brigita. "Malenkost, bodi srečna, da se nisi pozabila v kabini", jo pomirim.

Da, tudi to je delo vzgojiteljice.

Vanja HRIBERŠEK

KEKEC

BOŠTJAN ŠKODIČ 2.A.

NA IZLETU

V sredo smo šli na izlet v
Celje in Šentjur. Peljali smo se z
avtobusom in z vlakom. V Šentjurju
smo obiskovali male prijatelje. V
Celju smo si ogledali
tržnico. Bili smo v veliki
trgovini. Igrali smo se v
parku. Sprehodili smo se po
mestu. Bila nam je lepa.

Marija Šob

VESELO PRESENEČENJE

Prvi dan po velikonočnih praznikih nas je v zbornici čakalo presenečenje: raznobarvni papir, pisala, sestavljanke, lego kocke .... Tovarišice smo se šalile, da smo dobili pisanko. Brskale smo po škatlah in izbirale najprimernejše za svojo skupino.

Izbrala sem velik šop pisal in veliko vrečo lego kock. Ob prihodu v učilnico so se zalesketale oči. "Ali bo to naše?" so deževala vprašanja. Vsakemu sem označila kemični svinčnik in lahko si ga je spravil v svojo peresnico. Ostale smo spravili v omaro. Lego kocke smo stresli iz vreče na mizo. "Toliko jih je !" so se čudili otroci. Razdelili smo jih v dve škatli: v eno večje in v drugo manjše kocke. V skupini smo obdržali škatlo z manjšimi, zahtevnejšimi. Zmotil nas je čas za malico, vendar tokrat otroci niso bili lačni. Mudilo se je sestavljat automobile, helikopterje, dvigala, nadstropne hiše .... in še in še.

Opazujem jih, kako vneto sestavljajo, name so pozabili.

Prešine me prijetna misel: deževne pomladne dni bomo preživeli prijetno in ustvarjalno.

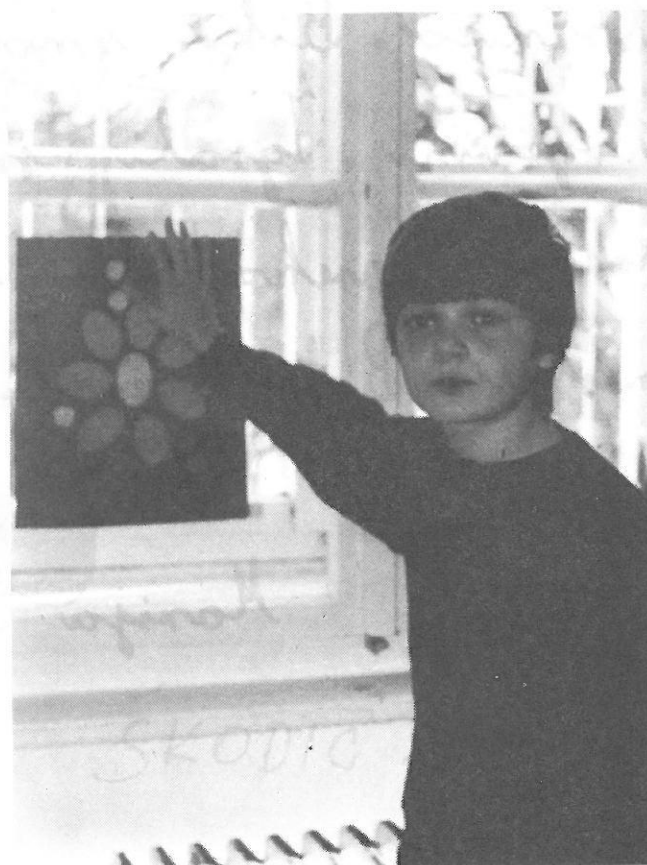
Brigita KUDER

DAN Z MATEJO

Ko stopim v razred, mi na moj: "Zdravo," odgovori z: "Daj ključ, odkleni !". Tako se začne najin dan. Dam ji ključ, odklene omaro in pripravi lončke, zobne ščetke in zobno pasto ter vse ostalo, potrebno za jutranje umivanje.

Ko smo vsi urejeni, pa spravi ves material nazaj v omaro, mi izroči ključe - pravzaprav mi jih vrže v žep in sede na svoje mesto. Čaka, da bomo začeli delati.

Iz kartona ji izrežem rožico. Opazuje moje delo, odpadni papir pa sproti reže in meče v koš za smeti. pripravim še krep papir in lepilo. Pokažem ji, kako bova lepili papir na podlago. Takoj razume, kaj želim. lepiva. Papir se ji prilepi na roko. Zelo jo razjezi, cvili in se zvija. Vztrajam, da mi pove, kaj je narobe, čeprav to jasno vidim. Ona

---

vztraja pri svojem cviljenju. Tvegam, da bo uničila lepo začeto delo. Toda naenkrat slišim: "Papir dol!". S kretnjo mi nakaže, kaj želi. Pomagam ji. primem papir, ona pa ga odlepi z roke. Kmalu končava z delom. Sličico obesiva na šipo. Opazuje jo, jaz pa pohvalim njeno delo. Na obrazu vidim zadovoljstvo.

Pripravi mi torbo, rekoč: "Domov šla na avtobus !" Res grem domov.

Pa srečno, Mateja.

TAKO, MIMOGREDE ...

Naključna srečanja z otroki v domu so marsikdaj nadvse poučno doživetje. Marsikateri tak dogodek prinese novo spoznanje o otrokih in daje celovitejšo predstavo o otrokovem načinu odzivanja, čustvovanja in razmišljanja. Neposrednost otrok ustvarja mnoge duhovite utrinke, ki so vredni zapisa:

- Tri deklice sem peljala domov v hribe nad Mozirjem in nad Vranskim. Ob oddaji Jožice povabijo na kavo. Ker ni časa se zahvalimo in takoj nadaljujemo pot. Po nekaj minutah vožnje je Marija odločila:
- "Veš kaj, boš pa pri meni doma pila kavo."
- Olgo vprašujem po priimkih sošolcev. Ne pozna vseh in je zato očitno v zadregi. Ko le vztrajam se korajžno postavi: "Ja pa kaj ti ne veš, kako se pišejo - si vse pozab'la?"
- Janez prepozna tiskano črko. Enako mu pokažem na drugi strani in povprašam po njej. Gleda in izjavi: "Čaki, se ne spomnim. A ja ! Taka, kot si jo prej pokazala !"
- Po močnem sneženju je bil v zavodu spet električni mrk. Luči so komaj brlele. Robija je to zelo motilo - zato se je odločil posredovati na pravem mestu: "Dolfi - zamenjaj žarnice - vidiš, da so stare "znucane!"
- Simona pride v pisarno. Dolfi jo resno vpraša: "A si ti Simona Vodopivec". Simona - enako resno - nazaj: "Ne, jaz pijem sok!"
- Zjutraj v skupini: Janez je z nadomestitvijo učiteljice kar zadovoljen. Kritično pa opazuje mojo pričesko. Pride k meni in zapoje: "Sonček je in ti si skuštrana" ...Pa še res je bilo !

Irena Artank

OTROCI V ZAVODU OB SOBOTAH, NEDELJAH ....

Otroci, ki ob vikendih ostanejo v zavodu v večini nosijo dodaten čustveni naboj, kar po svoje spremlja odzivanje otrok. Zato je načrtovanje programa dežurstva še posebej pomembna naloga.

V strokovnih izhodiščih za delo so vodila tudi ob dežurstvu neprekinjeno usposabljanje; poenoten pristop vseh delavcev v neposrednem delu, blažitev čustvenih težav in zadovoljitev otrokove težnje po gibanju.

Velik razpon v sposobnostih otrok narekuje obvezujoča organizacijska navodila kot so:

- združevanje otrok v skupino po približno enakih zmožnostih*
- načrtovanje dela, sprostitev, v ločenih skupinah*
- načrtovanje enakomerne, celodnevne obremenitve*
- menjavanje vodij skupin preko dneva.*

V teh izhodiščih je dana možnost izvorni izbiri vsebin vsakega dežurnega ob predpostavki, da vse otroke okvirno pozna.

Sobota, 9.11. je bila tako organiziran - otrokom prijeten dan.

Po jutranji razdelitvi so bili otroci razporejeni v treh skupinah. V dveh "večjih" skupinah so bili otroci prizadevno delavni in dobre volje (celo v skupini, kjer je bil Ivan) lep dan je obetal tudi sončen sprehod in svoje je prispevala obljuba vzgojiteljice, za popoldansko kolesarjenje.

Interes, umirjenost in sproščenost otrok so občutljivo merilo zastavljenega programa. Tako občutje je bilo tisto soboto očitno - zato vse priznanje tovarišicam, ki so otrokom to soboto ponudile "Nekaj več!"

*Ravnateljica:
Irena Artank*

STRAH

*Sonce zašlo je za goro,
na zemljo se spušča mrak,
se prva zvezda na nebu prižge,
za njo milijon še.*

*Mraka, teme se bojim,
v prsih me stiska,
v grlu tišči,
oh, groza, v temi še huje boli.*

*Je dolga še noč pred menoj,
zakaj, le zakaj bojim se teme,
strahov ni - mi pravijo vsi,
boj se le hudobnih ljudi.*

*Vzhajajoče sonce že kliče nov dan,
na pajčevini se rosa blešči,
po licih žarečih mi solza polzi,
telo mi celo drhti.*

II.

*Kot tat v sobo se prikradem,
kjer sinek mirno še spi,
gledam ga in mu potihem govorim,
čeprav drugačen si - moj si.*

*Z okorno ročico boš svinčnik držal,
veliko potrebno bo truda,
igrala učila se bova vse dni,
saj le delo sadove rodi.*

*Tako malo je treba za srečo
poiščimo skupaj jo zdaj,
to rožo dehtečo - ljubečo,
toda pazimo na nežo bodečo.*

*Sin moj - to moraš spoznati,
da v prsih je mojih srce,
ki vedno le bije za te,
nikoli pozabi te.*

Tudi takrat, če
če srce od bolečine krvavi,
v kamen se trdi,
nikoli se ne spremeni.
Zdaj vem,
zakaj bojim se teme,
kdo zate skrbel bo,
ko mene več ne bo.

Naj življenja tvojega
srečo nikdar ne zapusti,
da v postelji tuji sam nekje,
na jesen življenja - bi ne bil.

Milena TERŠEK
za sina Matejčka

ŽIVLJENJSKA RAZMIŠLJANJA

Sedim in razmišljam, prisotna sem samo fizično, moje misli pa so nekje daleč. Živahnost bolnic, ki je trajala tja do polnoči, je mimo. Vse že spijo, na oddelku je mir, sliši se samo dihanje.

Poslušam nežno glasbo in refren: "Prazno posteljo, prazno dušo zapolni nočni program". Razmišljam ali je to res. Pa še koliko resnice je v tem stavku za ljudi, ki so osamljeni.

Zunaj je tema, ki je včasih kar grozljiva. Življenje je čuden splet okoliščin, ki se vrti v začaranem krogu. Ljudje pa smo drobni atomi življenja v tem zaokroženem prostoru. Vsak s svojo usodo, ki mu je pisana na kožo. Nekateri so z njo zadovoljni, drugi pa v svojem nezadovoljstvu poiščejo pomoč - SOS želim spremeniti usodo, ki me spremlja.

Na tem svetu, ki je tako velik, se naenkrat ne znajdejo več, postanejo razcepljeni. Ne vedo več kaj so, kdo so, kam sodijo. Resnično hudo mora biti človeku, ki vse to doživlja.

Sprašujem se, s kakšnim življenjem bi bil človek sploh zadovoljen. Materialne dobrine nekaterim pomenijo vse, kljub temu, da jih imajo, niso srečni. Drugi pa nesrečni, ker materialnih dobrin nimajo.

Kaj pomeni živeti duhovno zadovoljen v nekem družbenem povprečju? Kaj pomeni biti srečen v današnjem svetu. Vse to so vprašanja, ki si jih številni ljudje zastavljajo vse življenje

Iz razmišljanja in pisanja teh vrstic me zmoti sodelavkin smeh, ki se trudi z risanjem mojega portreta.

Ko po nekaj letih prebiram te vrstice, razmišljam ali sem vse to napisala res tako, kot sem čutila.

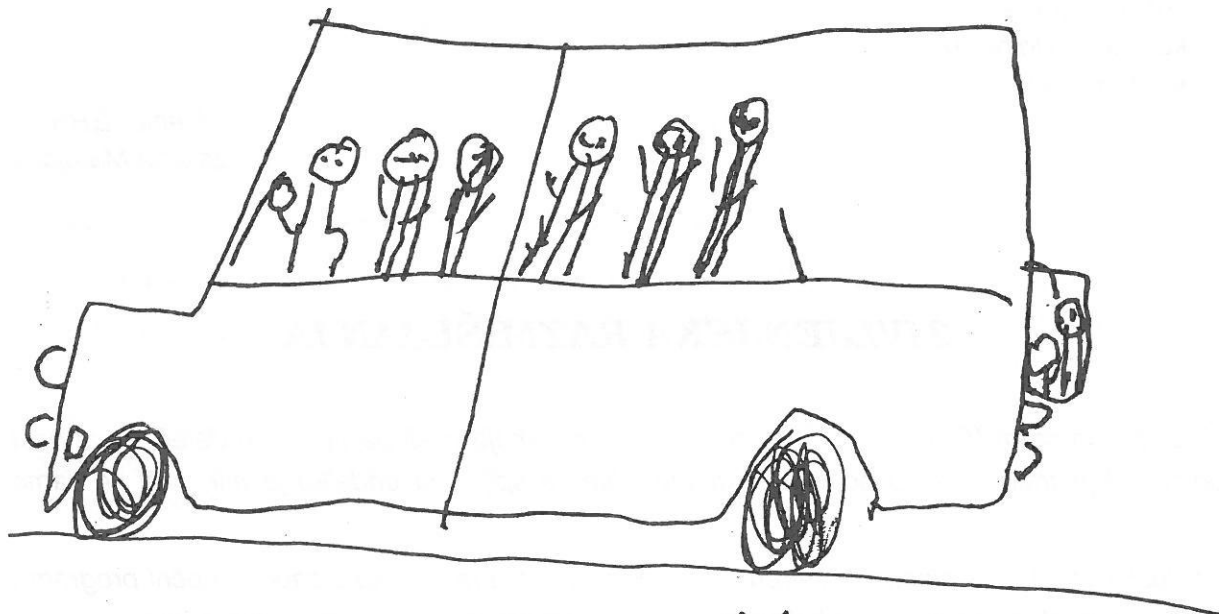
Že nekaj časa sem zaposlena na delovnem mestu, ki ni tako psihično obremenjeno kot je bilo prejšnje. Prav zaradi tega znam ceniti vsako doživetje, ki mi ga prinaša nov dan. Sedaj skrbim za zdravje otrok v preventivnem pomenu dela. Vsak otrok je celota zase, ne glede na njegovo duševno stanje.

Vsakega sem vzljubila na svoj način, kljub temu, da znam biti kdaj tudi huda in stroga tovarišica, kot me imenujejo otroci, trudim se, da je to vedno v dobro otrok.

Simona KODRIČ

S KOMBIJEM DOMOV

BOŠTJAN ŠKODIČ

ZJUTRAJ, navsezgodaj ....

Z Robijem se srečava na hodniku.

Robi: Dobro jutro Irena, bo?

Irena: Bo!

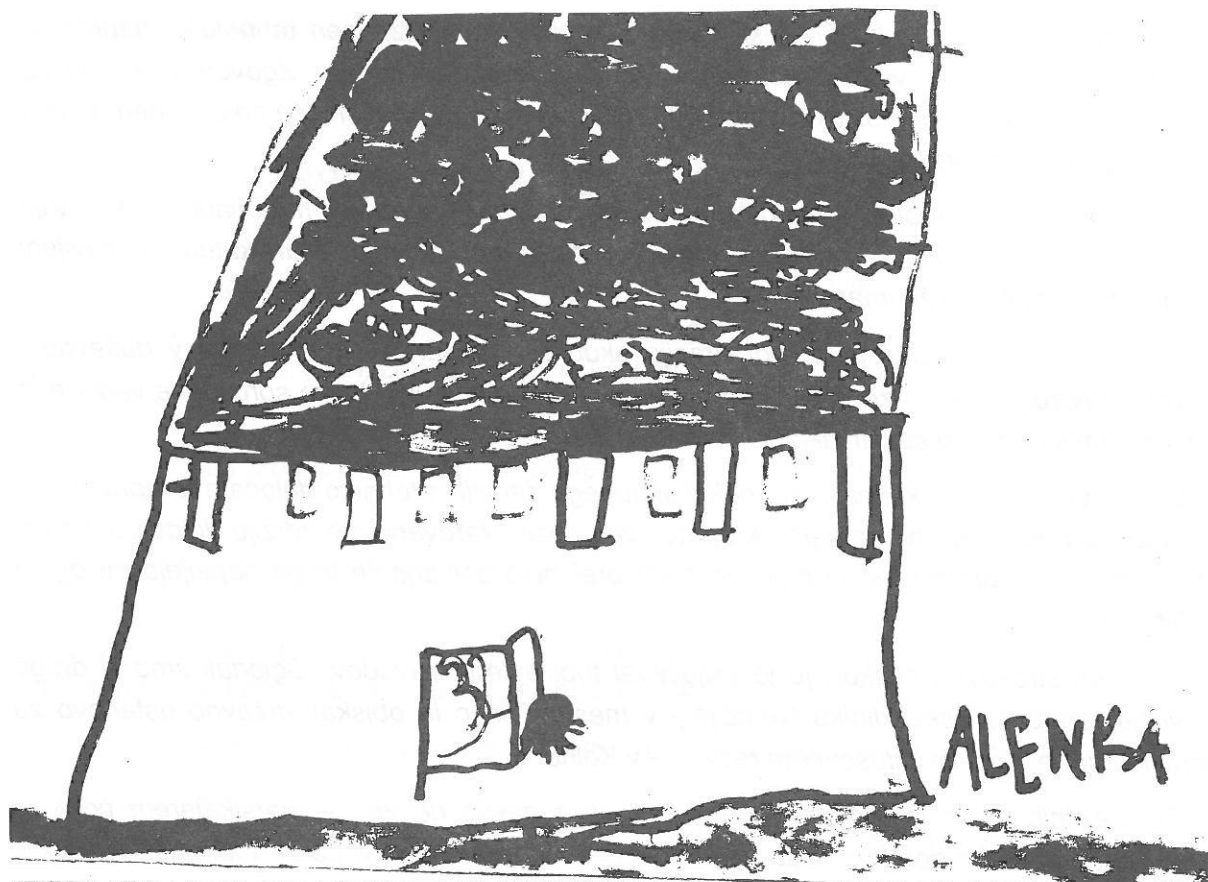
Robi: Kaj bo?

Odhajamo na revijo v R. Slatino. Otroci so v treh avtih. Prvi je toliko pred nami, da ga ne vidimo več. Gabi sproži naslednji dialog:

Gabi: Kje je Karin?

I.: Naprej je odpeljala.

Gabi: Zakaj pa?
I.: Da bodo prvi tam.
Gabi: Kaj pa Mojca?
I.: Z Mojco bodo drugi. Kateri bomo pa mi?
Gabi: Ta zadnji!!!! ....

DENISOV PRALNI STROJ

V razredu čaka pralni stroj iz kartona,
nič ne pere,
nič ne ropota,
saj naš Denis zunaj se igra.

Žogo meče sem ter tja,
a le najti je ne zna,
le sprašuje: "Kje je žoga, ali prišla bo nazaj?",
da jo spet bo vrgel v neznani kraj!"

Čas igre je minil in v razred gremo vsi,
da se malica razdeli.
Po malici je Denis le belo perilo v pralni stroj dal,
a jutri bo pisano perilo pral.

Belo perilo je oprano
in stroj nič več ne ropota,
saj naš Denis se še z drugimi igračkami igra.

MEDNARODNA RAZSTAVA REHABILITACIJSKIH PRIPOMOČKOV "REHA" DUSSELDORF

V razstavišču znanem po DIDAKTI v Dusseldorfu je bila letos postavljena razstava pripomočkov za rehabilitacijo.

V množici vseh vrst rehabilitacijskih aparatov je razviden izjemen tehnološki napredek. Pretežna ponudba je veljala potrebam telesno invalidnih oseb. Zgovorno je število predstavljenih invalidskih vozičkov - nad 200 različnih tipov. S počasnejšo hojo v enem dnevu ne bi mogel obhoditi vseh stojnic.

Za naše področje je bilo na nekoliko stojnicah predstavljenega več materiala za razvijanje čutil, psihomotorike in za korekcijo motenj v telesnem razvoju. Marsikateri razstavljeni pripomoček v naši hiši že imamo.

Poseben vtis je zapustila demonstracija skupine varovancev z motnjami v duševnem razvoju iz Nizozemske. Vzdušje ob likovni delavnici je izraževalo toliko sproščene vedrine in ustvarjalnosti in izdelki so bili tako ganljivo "podobni".

Velike, velike slike - ki imajo vse nekaj skupnega saj stil in tehniko določata terapevta - so bile barvita dekoracija na panojih okrog delovne mize. Varovanci ne zdržijo dolgo za svojim panojem. Vsak obiskovalec je priložnost, da prekinejo ustvarjanje in ga popeljejo na ogled svojih slik.

Program strokovne ekskurzije je vključeval tudi ogled zavodov. Ogledali smo si drugo največjo rehabilitacijsko kliniko Nemčije - v mestu Essen in obiskali državno ustanovo za odrasle osebe motene v duševnem razvoju - v Kölnu.

Po številnih vtisih je mogoče oceniti, da se z našim delom v marsikaterem pogledu moremo primerjati z dosežki v razvitejših deželah. V tej primerjavi pa se tudi naše nadaljnje videnje razvoja usposabljanja izkazuje kot realno.

IRENA ARTANK

MEDNARODNI SEJEM UČIL DIDACTA 92

Gostitelj mednarodnega sejma učil in opreme za šole in vzgojne ustanove je bilo letos švicarsko mesto Basel. prireditelj, ki na enem mestu zbere najpomembnejše proizvajalce in množico obiskovalcev iz vse Evrope in sveta, so organizirali v prvem tednu maja.

Število slovenskih razstavljalcev je bilo skromno, obiskalo pa ga je veliko število slovenskih pedagogov in ljudi, ki se zanimajo za dogajanje v šoli.

Tudi zavodi za usposabljanje so se organizirali in odpeljali avtobus predstavnikov iz različnih ustanov na obisk sejma, kjer se srečujemo z novimi metodami učenja, novimi učnimi pripomočki in sodobno opremo.

S kolegicama smo v množici pripomočkov za usposabljanje, razvijanje telesnih spretnosti in posameznih veščin, za pridobivanje posameznih znanj na področju splošne poučenosti, dobile kar nekaj vzpodbudnih idej. Spretni proizvajalci so nas osipavali s prospekti in katalogi, ki smo jih prinesle domov.

Potovanje v Švico smo zaključili s kratkim ogledom Basla in Zuricha, ob vračanju v domovino pa še smučarskega letovišča Insbrucka. Vrnile smo se s prijetnimi vtisi, ki pa jih zamegljuje vprašanje, kako do predstavljenih učil in rekvizitov priti.

Lipičnik Bojana

ŠPORTNE IGRE "STRUNJAN 92"

V petek in soboto, 22. in 23. maja smo bili v Strunjanu. Udeležili smo se tekmovanja v kolesarjenju, teku, skoku, v daljino in v metanju žogice. Na tekmovanju so sodelovali: Marija, Lojzi, Ivan, Marjanca, Robi, Breda, Janez in Lilijana.

Vztrajno in trdo smo se pripravljali na to tekmovanje. Naš trud in delo je bilo nagrajeno, saj smo si kot ekipa izborili prvo mesto v Sloveniji. Osvojili smo 8 zlatih, 2 srebrni in 1 bronasto medaljo.

Tudi v kulturnem programu smo se izkazali z veselimi in poskočnimi melodijami ter plesom. Bili smo zelo veseli, zadovoljni in srečni. Lili je od navdušenja rekla: "Tovarišica, še nikoli v življenju nisem bila tako srečna!". Dobila je namreč dve zlati medalji, za zmago v plavanju in za zmago v namiznem tenisu. Tudi ostali otroci so od navdušenja kar objemali obe tovarišici.

Vsi naši tekmovalci so se ves čas zelo prijazno vedli in zaslužijo posebno pohvalo.

Še bomo šli !

Tovarišici Betka in Danica

ZAPOJMO, ZAIGRAJMO, ZAPLEŠIMO V ROGAŠKI SLATINI

*"Janja, Irenca - dobra kavbojca,
Vida, Boštjan plešeta zrav'n,
Gabi, sabina, družba je fina,
Mitja in Marta se v sedlu držita.*

*Če komu od nas se kaj bo zapletlo,
če komu od nas gladko ne bo steklo,
ne jemljite tega preveč hudo,
veste, trudili smo se zelo, zelo!"*

Tako je napovedovalka napovedala 17. točko na reviji "Zapojmo, zaplešimo, zaigrajmo" v Rogaški Slatini. Kljub veliki utrujenosti smo dokaj živahno prikorakali na prizorišče, ki je bilo za nas, vajenih majhnega razreda, vse preveliko. Odplesali smo ob ploskanju cele dvorane. Bili smo tako utrujeni, da tudi za veselje ni bilo več moči. Že prav naporen, nam je ostal dan nepozaben. Še vedno me otroci vsak dan sprašujejo kdaj bomo imeli vajo in kdaj bomo šli v Rogaško Slatino.

Refren "Jupi ja" odmeva po učilnici in hodniku, vsak odmor pa je ta kaseta prva na vrsti.

Marija KUZMAN

